

ΑΠΟΨΗ

Η απαίτηση για εμπάργκο όπλων της Ε.Ε. στην Τουρκία

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΜΑΡΑ***

Ναι μιν δεν αναμενόταν να εισακουσθεί η ελληνική κυβέρνηση στη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) αναφορικά με την απαίτησή της για την επιβολή εμπάργκο στη μεταφορά και πώληση οπλικών συστημάτων στην Τουρκία, δεν σημαίνει όμως ότι κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει αργότερα. Αν η Τουρκία κλιμακώσει την επιθετικότητά της, οι κύριοι προμηθευτές της οπλικών συστημάτων από την Ε.Ε., Γερμανία, Ισπανία και Ιταλία, θα δυσκολευθούν να αρνηθούν την επιβολή ενός τέτοιου εμπάργκο. Σε μια τέτοια περίπτωση, θα είναι αναπόδραστη η επιτάχυνση της στρατηγικής αυτονομίας της Ε.Ε. Θα είναι μια εξέλιξη για την οποία η Ελλάδα να μιν μπορεί να υπάρξει καταλύτης, πρέπει όμως προς τούτο να υποστηρίξει όχι μόνο τις δικές της ανάγκες ασφαλείας, αλλά και χωρών-μελών στην κεντρική και βόρεια περιφέρεια της Ε.Ε.

Τα εμπάργκο όπλων δεν μας είναι άγνωστα βέβαια. Μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974, το ελληνοαμερικανικό λόμπι κατήγαγε σημαντική νίκη στο Κογκρέσο που αποφάσισε τριετές εμπάργκο στη μεταφορά όπλων στην Τουρκία. Αυτό που μας είναι λιγότερο γνωστό είναι ότι και η Ε.Ε. και συγκεκριμένες χώρες-μέλη της έχουν αποφασίσει την ακύρωση πώλησης οπλικών συστημάτων σε χώρες που απείλησαν την εθνική ασφάλεια μιας ή περισσότερων χωρών-μελών της. Όταν η Αργεντινή εισέβαλε στα Φόκλαντ το 1982, η Βρετανία πέτυχε την επιβολή εμπάργκο όπλων σε αυτή τη χώρα από τα τότε μέλη της Ένωσης. Η αναστολή της πώλησης επιπλέον πυραύλων Exocet και αεροσκαφών Super Etendards, από τη Γαλλία στην Αργεντινή, υπήρξε σωτήρια για τις βρετανικές ένοπλες δυνάμεις. Πιο πρόσφατα, το

2014, η Γαλλία ακύρωσε την παράδοση δύο ελικοφόρων πλοίων Mistral στη Ρωσική Ομοσπονδία, μετά τις ενστάσεις χωρών-μελών της Ε.Ε. από την Κεντρική και Βόρεια Ευρώπη.

Και στις δύο περιπτώσεις επικράτησε η σκέψη ότι προέχει η συνοχή της Ε.Ε., που θα αποσταθεροποιούνταν αν χώρες-μέλη ενίσχυαν τη στρατιωτική ισχύ τρίτων χωρών που είτε είχαν επιτεθεί σε μια άλλη χώρα-μέλος είτε απειλούσαν στρατιωτικά άλλες χώρες-μέλη της Ε.Ε. Η ειδοποιός διαφορά τού τότε με το σήμερα είναι ότι η Ελλάδα έχει απαιτήσει την επιβολή εμπάργκο όπλων από την Ε.Ε. σε

Μόνο μια Ένωση ως συλλογικός πάροχος ασφαλείας, από την πιο βόρεια μέχρι την πιο νότια εσοχιά της, μπορεί να υποστηρίξει το αίτημα της Ελλάδος για συλλογική αντίδραση προς την τουρκική επιθετικότητα.

μια περίοδο σταδιακής απόσυρσης του αμερικανικού παράγοντα.

Η Ε.Ε. λοιπόν έχει αντικειμενικά τη δυνατότητα να είναι παραγωγός ασφαλείας όχι μόνο λόγω της υπεροχής των ενόπλων δυνάμεων χωρών-μελών της, όπως της Γαλλίας, αλλά και λόγω των προηγμένων ευρωπαϊκών βιομηχανιών οπλικών συστημάτων. Αθροιστικά, η Γερμανία, η Ισπανία και η Ιταλία είναι τόσο σημαντικές για την εξοπλιστική επάρκεια των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων όσο και οι ΗΠΑ. Εν τη μερική τουλάχιστον απουσία του αμερικανικού παράγοντα λοιπόν, και συγκριτικά με προηγούμενα επεισόδια ελληνοτουρκικών κρί-

σεων, οι αποφάσεις χωρών-μελών, όσο και συλλογικά της Ε.Ε., ανταγωνίζονται σε σημασία το ερώτημα του τι «θα κάνει η Αμερική».

Όσον αφορά την ίδια τη χώρα μας, για να προωθήσει τη στρατηγική αυτονομία της Ε.Ε.μ πρέπει να συμπεριλάβει στην αμυντική της διπλωματία τη Γερμανία όσο και τις χώρες-μέλη της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης. Αγοράζοντας τα 18 Rafale, προσφέροντας υποστήριξη στη Γαλλία στο Σαχέλ, καταλήγοντας σε συμφωνία αμοιβαίας αμυντικής συνδρομής με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ), η χώρα έχει καταφέρει πολλά: την ενίσχυση της Πολεμικής Αεροπορίας, του συνόλου των Ενόπλων Δυνάμεων όπου τα ΗΑΕ προσφέρουν ένα επιπλέον απόθεμα πολύτιμων ανταλλακτικών και πολεμοφοδίων και τη δυναμική συμμετοχή της Γαλλίας σε μια ελληνοτουρκική σύγκρουση. Όχι όμως αρκετά, όπως διαπιστώνουμε από την αδήριτη ανάγκη η Τουρκία να στερηθεί τα γερμανικά κατασκευής υποβρύχια 214.

Πρέπει επιπλέον η Ελλάδα να καταστεί σύμμαχος και των προτεραιότητων ασφαλείας των χωρών-μελών της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης: στέλνοντας το μήνυμα στις χώρες της Βαλτικής και στην Πολωνία ότι σέβεται και ότι θα καταστεί στο μέλλον υποστηρικτριά τους στην ανάσχεση της οποιας στρατιωτικής απειλής μπορεί να εκπέμψει η Ρωσική Ομοσπονδία. Διότι μόνο μια Ε.Ε. ως συλλογικός πάροχος ασφαλείας, από την πιο βόρεια μέχρι την πιο νότια εσοχιά της, μπορεί να υποστηρίξει το αίτημα της Ελλάδος για συλλογική αντίδραση προς την τουρκική επιθετικότητα, αρχής γενομένης με την επιβολή εμπάργκο από όλες τις χώρες-μέλη της Ε.Ε. στην πώληση και μεταφορά οπλικών συστημάτων προς την Τουρκία.

* Ο κ. Αντώνης Καμάρας είναι επιστημονικός συνεργάτης του **ΕΛΙΑΜΕΠ**.